

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i administracja
Plac Wolności 1.

Administracja czynna od godz. 9 do 12 w p.
Redakcja od godz. 1-2 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 300.
Miesięcznie 100.-

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery
szpalty na stronie) Mk. 20.-Przed tekstem
Mk. 50.- za wiersz (dwie szpalty na
stronie). Drobnie 5 marek za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie mk. 50.-

Cena egzemplarza 30 Marek

Nr 3. (119.)

Łódź, wtorek 17 stycznia 1922 r.

Rok IV.

Samorząd Paryski i jego budżet.

Gminy miejskie we Francji rządzą się na zasadzie przestarzałej ustawy z 1884 roku, podporządkowującej w wysokim stopniu samorząd władzy państwowej.

Według wzmiankowanej ustawy na czele gminy stoi mer (burmistrz) wybierany przez radę miejską z grona radnych na przeciąg 4 lat. Prócz mera wybiera rada miejska adjunktów (radców, ławników). Zarówno mer jak i adjunkci pełnią swe obowiązki honorowo, otrzymując jedynie zwrot kosztów na wydatki związane z urzędowaniem.

W rękach mera i adjunktów ześrodkowuje się władza wykonawcza. Mer jest zarazem przewodniczącym rady. Rada miejska jest ciałem uchwałodawczym i kontrolującym. Kadencja rady trwa 4 lata. Obrady podlegają kontroli rządu i uchwały dotyczące finansów gminy, dróg, własności gminnej i wiele innych wymagają dla prawomocności zatwierdzenia prefekta departamentu

Charakterystyczną cechą samorządu miejskiego we Francji, jak wspomnieliśmy, jest podporządkowanie go władzy państwowej z którą jest ściśle zespolony. Mer komuny jest zarazem przedstawicielem i wykonawcą rządu centralnego. Działalność jego w tym zakresie podlega kontroli i kierownictwu prefekta departamentu.

Najdobitniejszym wyrazem tego zespolenia samorządu z władzą państwową jest ustrój samorządowy Paryża.

Rada m. Paryża nie posiada prawa wyboru mera. Na czele zarządu miejskiego stoi prefekt departamentu Sekwany, mianowany przez prezydenta republiki. Zarząd policji państwowej, obyczajowej sanitarnej etc. koncentruje się w rękach prefekta policji, również mianowanego przez rząd.

Kompetencje paryskiej rady miejskiej są ograniczone i pod tym względem, że dla prawomocności uchwał rady niezbędna jest zgoda prefekta.

Paryż podzielony jest na 20 okręgów (arrondi ssements). Każdy posiada mera i 3 ławników, mianowanych przez rząd. Kompetencje merów okręgowych ograniczają się do funkcji administracyjnych (urzędy stanu cywilnego, przygotowanie wyborów i t. p.)

Każdy okręg składa się z czterech dzielnic (quartiers), z których każda wybiera na zasadzie powszechnego głosowania jednego przedstawiciela do rady miejskiej. Nawiasem zaznaczyć należy, że podział ten jest wysoce niesprawiedliwy wskutek tego, że dzielnice Paryża różnią się ogromnie między sobą zarówno co do obszaru jak i zaludnienia. Zaludnienie dzielnic bardziej odległych od centrum miasta zamieszkałych przeważnie przez ludność robotniczą przewyższa kilkanaście, a w niektórych wypadkach nawet kilkadziesiąt razy zaludnienie dzielnic środkowych, w których skupiają się zamożniejsze elementy mieszczańsko-burżuazyjne. Tym sposobem mniejszość burżuazyjna majoryzuje przy wyborach większość robotniczą.

Rada miejska składa się z 80 członków, wybieranych na 3 lata. Rada wybiera własnego przewodniczącego, Prefekt Sekwany jako też prefekt policji mogą być obecni na posiedzeniach rady i mają prawo zabierania głosu.

Do zakresu działania rady miejskiej należą wszelkie sprawy dotyczące gospodarki miejskiej.

Na czele departamentu stoi t. zw. rada generalna składająca się z 80 radnych m. Paryża oraz 21 przedstawicieli okręgów „Saint-Demis” i „Sceaut”. Na posiedzeniach rady generalnej przewodniczy prefekt departamentu Sekwany.

Bezwzględne podporządkowanie samorządu władzy państwowej nadaje mu charakter biurokratyczny. Szczególnie krępującym ograniczeniem podlega samorząd miasta Paryża, który ponadto oparty jest na przestarzałym i wysoce niesprawiedliwym podziale na okręgi wyborcze.

Jeżeli mimo tych ujemnych cech ustawa samorządowa przetrwała do chwili obecnej, to fakt ten tłumaczy się wysoce demokratycznym charakterem ustroju państwowego Francji. Stwierdzić jednak należy, że sprawa reformy samorządowej posiada licznych zwolenników i jest jednym z najważniejszych haseł wyborczych proletariatu francuskiego.

II.

Stan finansowy m. Paryża oddawna pozostawiał wiele do życzenia, a podczas wojny uległ z natury rzeczy znacznemu pogorszeniu. Utrzymywana już przed wojną z pewnym trudem równowaga budżetowa została wskutek ciężarów wojennych poważnie zachwiana.

Finanse miasta wystawione były w ciągu ubiegłego stulecia na dwie ciężkie próby.

Zrujnowane wskutek inwazji armji koalicyjnej w latach 1814 i 1815 miasto zmuszone było uciec się do daniny przymusowej.

Więcej pomysłów, niż wybredni w środkach ówześni ojcowie miasta w ciągu dwudziestu lat ratowali finanse miejskie dochodami, czerpanymi z utrzymywania jaskini gry. Inwazja 1871 roku zadała nowy cios gospodarce miejskiej. Potworna jak na owe czasy, kontrybucja w wysokości 200 milionów franków, narzucona miastu przez Bismarka i skutki wojny domowej odbiły się na finansach miasta w sposób fatalny. Dopiero w roku 1874 udało się zarządowi miejskiemu przywrócić równowagę budżetową.

Straty, jakie poniosło miasto w 1871 roku wydają się jednak niczym w porównaniu do strat będących następstwem ostatniej wojny. Dług miasta, który już w 1914 roku przekraczał 3 miliardy franków na początku 1921 roku podskoczył do sumy blisko 5-miliardów.

W roku 1917 miasto zaciągnęło pożyczkę w wysokości 632 milionów, w 1919—1500 milionów, wreszcie w 1920—400 milionów franków.

Niedość na tem: w roku 1920 pozostało bez pokrycia 310 milionów, a deficyt budżetowy na rok 1921 wyniósł 178 milionów fr. co czyni razem w cyfrach okrągłych 500 milionów.

Przedsiębiorstwa miejskie wskutek zaniedbania remontu w ciągu szeregu lat wymagają poważnego wydatku 300 milionów fr. Dodajmy do tego konieczny wydatek w wysokości miljarde / franków na nowe inwestycje miejskie, a otrzymamy mniej więcej dokładny obraz finansowej sytuacji m. Paryża.

Od roku 1914 miasto nie rozpatrywało właściwie budżetu. W ciągu szeregu lat poprzestawano na reprodukowaniu budżetu z 1914 roku. Wydatki nadzwyczajne załatwiano poza budżetem. Dopiero przy dyskusji nad budżetem 1921 roku powrócono do dawnej normalnej metody pracy.

Do właściwej sanacji budżetu przystąpił zarząd miejski w roku 1920 rozkładając okres sanacji na trzy lata.

Sanację rozpoczęto od podwyższenia stawek podatkowych i niektórych taryf w przedsiębiorstwach miejskich. Wreszcie stworzono szereg nowych źródeł podatkowych. Tym sposobem podniesiono wpływy z podatków w 1921 roku o 400 blisko milionów w porównaniu z rokiem ubiegłym. Mimo to, jak wskazaliśmy wyżej okazał się w tymże roku brak pokrycia na sumę 500 milionów fr.

Jedną z poważnych przeszkód na drodze do uzdrowienia budżetu jest przestarzałe prawo z dn. 18 lipca 1837 roku, które dotychczas określa źródła finansowe gmin miejskich.

Prawo to jest kłopotliwe dla większych miast, a w szczególności dla Paryża i w znacznej mierze utrudnia pracę nad sanacją finansów miasta. Konieczność reformy w tej dziedzinie jest tak oczywista, że powołano specjalną komisję międzyministerjalną celem opracowania nowej ustawy o skarbowości gmin miejskich bardziej odpowiadającym współczesnym potrzebom gospodarki miejskiej.

III.

Budżet zwyczajny na rok 1921 wynoszący w cyfrach okrągłych około 1,200 milionów franków, wykazał deficyt w wysokości 178 milionów, co wynosi około 15 proc. budżetu.

Budżet specjalny zamyka się cyfrą 545 milionów.

Prócz tego deficytu istnieje jeszcze jak wspomnieliśmy ogromna, niezapelniona luka w budżecie dodatkowym z roku poprzedniego w wysokości 310 milionów, co czyni razem około 500 milionów. Dla wyjścia z tej trudnej sytuacji miasto zmuszone było uciec się do nowej pożyczki.

O trudnym stanie finansowym m. Paryża świadczy wymownie okoliczność, że dominującą rubrykę wydatków w budżecie miejskim stanowią pozycje dotyczące spłaty długów. W roku 1921 wydatki te wynoszą około 270 milionów, t. j. 22 proc. całego budżetu.

Wydatki na policję wynoszą około 160 milionów, przyczem państwo pokrywa część tych wydatków w wysokości 50 milionów.

Poważną pozycję w budżecie miasta stanowi Wydział Opieki Społecznej, którego wydatki przekraczają 178 milionów, co wynosi 15 proc.

Dalsze pozycje budżetu są następujące: Drogi publiczne — 132 miliony, Administracja — 129 milionów, nauczanie bezpłatne — 64 miliony (5,4%). Koszta ściągania podatków stanowią poważną pozycję 40 milionów. Wydatki na plantacje miejskie wynoszą 10 milionów, Hygiena 4 miliony.

Najważniejszą pozycją dochodową stanowią wpływy z podatków i opłat wynoszące 600 milionów fr. t. j. 50 proc. całego budżetu, w tem 290 milionów stanowią wpływy z podatku konsumcyjnego, pobieranego przy rogatkach miejskich.

Ten przestarzały i wysoce niesprawiedliwy system obciążający szerokie warstwy niezamożnej ludności wzbudza głębokie niezadowolenie, mimo to podatek ten w braku innych źródeł utrzymał się dotychczas.

Dość pokaźną pozycję dochodową stanowi eksploatacja wodociągów, która wykazuje we wpływach 65 milj. i w wydatkach 29 milionów.

Oświetlenie: we wpływach — 35 milj.; w wydatkach — 19 milionów. Kanalizacja we wpływach — 36 milionów — w wydatkach — 29 milionów. Hala i targi we wpływach — 27 milj., w wydatkach — 1,5 miliona. Pogrzeby i cmentarze we wpływach 21 milj. — w wydatkach 16 milionów. Rzeźnie we wpływach — 7 milionów, w wydatk. — 843 tysiące.

IV.

Niektóre przedsiębiorstwa użyteczności publicznej są municypalizowane; z najważniejszych wymienimy wodociągi, kanalizację, rzeźnie, składy municypalne, gazownie.— Istnieje jednak szereg przedsiębiorstw koncesjonowanych, z których zasługują na wyróżnienie: 8 towarzystw kolejek elektrycznych, posiadających 60 linii tramwajowych, dwa towarzystwa kolejek podziemnych, obsługujące 10 linii komunikacyjnych, oraz olbrzymie towarzystwo autobusów samochodowych.

Paryż posiada 170 szkół powszechnych, 400 szkół ludowych, 10 wyższych szkół ludowych i 13 miejskich szkół rzemieślniczych, oraz kilka gimnazjów gminnych (collège). W każdym okręgu istnieje komisja szkolna pod przewodnictwem mera. Prócz tego, miasto posiada 72 biblioteki publiczne, oraz miejskie muzeum historyczne.

Sprawami dobroczynności publicznej kieruje mianowany przez ministra spraw wewnętrznych urzędnik, wspólnie z radą nadzorczą złożoną z prefekta departamentu Sekwany, prefekta policji i dziesięciu radnych gminnych oraz dwóch burmistrzów. Środki na dobroczynność czerpane są z ustaloną w XVII wieku podatku od rozrywek publicznych, kserpieni i innych podatków.

EDWARD ROSSET.

Ze statystyki miasta Łodzi w trzyleciu 1918 - 1920.

Ruch pocztowy w Łodzi w latach 1919 i 1920.

W roku 1919 nadano w Łodzi ogółem 3,303,961 posyłek pocztowych, w tej liczbie

listów	—	3,242,911
paczek	—	48,722
przekazów	—	12,32

nadeszło zaś do Łodzi ogółem 7,578,776 posyłek, w tej zaś liczbie

listów	—	7,531,553
paczek	—	28,087
przekazów	—	19,186

Listy stanowią 98,1 proc. ogólnej liczby nadanych posyłek, paczki — 1,5 proc., przekazy — 0,4 proc. Wśród posyłek nadeszłych listy stanowią 99,4 proc., paczki — 0,4 proc., przekazy — 0,2 proc.

Ogólna liczba posyłek nadeszłych jest dwa razy z górą wyższa od ogólnej liczby posyłek nadanych: na 100 posyłek nadanych przypada 229 posyłek nadeszłych; różnica absolutna wynosi 4,274,815.

Jeżeli chodzi o poszczególne rodzaje posyłek, to stosunek nadanych posyłek do nadeszłych przedstawia się następująco: na 100 listów nadanych przypada 232 nadeszłych, na 100 paczek nadanych — 57 nadeszłych, na 100 przekazów nadanych — 155 nadeszłych.

Na jednego mieszkańca m. Łodzi przypada w omawianym roku 7,6 posyłek nadanych, nadeszłych zaś — 17,9 (w stosunku rocznym).

W roku 1920 nadano w Łodzi ogółem 5,598,932 posyłki, w tej liczbie

listów	—	5,395,536
paczek	—	138,880
przekazów	—	64,516

nadeszło zaś do Łodzi ogółem 14,400,443 posyłek, a w tej liczbie

listów	—	14,206,129
paczek	—	117,068
przekazów	—	77,246

Wśród posyłek nadanych listy stanowią 96,4 proc., paczki — 2,5 proc., przekazy — 1,1 proc., a wśród nadeszłych: listy — 98,7 proc., paczki — 0,8 proc., przekazy — 0,5 proc.

Przewaga liczebna posyłek nadeszłych nad nadanymi jest w roku 1920 większa, niż w roku poprzednim; różnica absolutna czyni 8,801,511. Na 100 posyłek nadanych przypada 257 posyłek nadeszłych.

Stosunek nadanych posyłek poszczególnych kategorii do nadeszłych przedstawia się w roku 1920 jak następuje: na 100 listów nadanych przypada 263 nadeszłych, na 100 paczek nadanych — 84 nadeszłych, na 100 przekazów nadanych — 119 nadeszłych.

Na jednego mieszkańca m. Łodzi przypada w roku 1920 posyłek nadanych — 12,9 (w stosunku rocznym), nadeszłych — 33,2.

Porównywując daty z roku 1919 o ruchu pocztowym w Łodzi z analogicznymi datami z roku 1920, stwierdzamy powszechny wzrost liczb w ostatnim z wymienionych lat.

Wzrost absolutny unaocznia poniższa tablica.

№ porz.	Rodzaj posyłki	1919	1920	Przyrost w roku 1920
O g ó ł e m	(nadano	3,303,931	5,598,932	† 2,294,971
	(nadeszło	7,578,776	14,400,443	† 6,821,667
1.	(nadano	3,242,911	5,395,536	† 2,152,625
	(nadeszło	7,551,553	14,206,129	† 6,674,576
2.	(nadano	48,722	138,880	† 90,158
	(nadeszło	28,037	117,068	† 89,031
3.	(nadano	12,328	64,516	† 52,188
	(nadeszło	19,186	77,246	† 58,060

Wzrost stosunkowy wykazuje następujące zestawienie.

poz. №	Rodzaj posyłki	Posyłki nadane		Posyłki nadeszłe	
		1919	1920	1919	1920
	Ogółem	100	169	100	190
1	Listy	100	186	100	188
2	Paczki	100	274	100	417
3	Przekazy . . .	100	525	100	402

Obydwie przytoczone tabele świadczą o wzmaganiu się ruchu pocztowego w Łodzi w czasie, o którym mowa. Stwierdzić wypada, że rozwój ruchu pocztowego nie jest zjawiskiem odosobnionem. Ożywienie w dziedzinie ruchu pocztowego, podobnie jak w innych dziedzinach komunikacji, (koleje, telefony, telegraf i t. d.), idzie w parze z potencjalnym rozwojem życia kraju wzgl. miasta. Jeżeli chodzi o skupienia przemysłowe, a Łódź jest takim par excellence, stan przemysłu decyduje o większej lub mniejszej dynamice życia. To też okres pookupacyjny, okres szybkiego i skutecznego dźwignania się przemysłu łódzkiego z wojennego upadku, jest okresem wzmożonej dynamiki życia u nas. W jakim stopniu to wpłynęło na rozwój ruchu pocztowego w Łodzi w latach 1919 i 1920, sądzić możemy z podanych wyżej zestawień.

Przechodzimy do poszczególnych kategorii posyłek pocztowych.

Ogólne dane o ruchu listów w Łodzi w interesującym nas czasokresie zawiera poniższe zestawienie.

ROK	Nadano listów				Nadeszło listów			
	OGÓLEM	zwykłych	poleconych	wartościowych	OGÓLEM	zwykłych	poleconych	wartościowych
1919	8,242,911	2,915,400	814,807	12,704	7,531,553	7,199,600	319,232	12,721
1920	5,395,536	4,845,000	539,805	10,731	14,206,129	13,694,900	500,187	11,042

Skład procentowy listów nadanych i nadeszłych przedstawia się następująco:

W roku 1919 w ogólnej liczbie nadanych listów zwykle stanowiły 89,9 proc., polecane — 9,7 proc., wartościowe — 0,4 proc.; w ogólnej zaś liczbie listów nadeszłych zwykle stanowiły 95,6 proc., polecane — 4,2 proc., wartościowe — 0,2 proc.

W roku 1920 w ogólnej liczbie nadanych listów zwykle stanowiły 89,8 proc., polecane — 10 proc., wartościowe — 0,2 proc., a w ogólnej liczbie nadeszłych listów zwykle stanowiły 96,4 proc., polecane — 3,5 proc., wartościowe — 0,1 proc.

Na jednego mieszkańca w stosunku rocznym przypada: w roku 1919 — 7,6 listów nadanych i 17,7 nadeszłych; w roku 1920 — 12,4 nadanych i 82,8 nadeszłych.

Ogólna liczba listów nadanych w roku 1920 jest wyższa od analogicznej liczby z roku poprzedniego o 66 proc., nadeszłych zaś o 88 proc.

Wzrost liczb, dotyczących ruchu listów, jest w omawianem dwuleciu zjawiskiem stałym, co unaocznia następująca tablica.

MIESIĄC	1 9 1 9							
	Nadano listów				Nadeszło listów			
	OGÓLEM	zwykłych	polecanych	wartościowych	OGÓLEM	zwykłych	polecanych	wartościowych
Cały rok	3,242,911	2,915,400	314,807	12,704	7,531,553	7,199,600	319,232	12,721
Styczeń	238,352	220,200	12,516	636	495,244	485,000	9,591	658
Luty	232,931	215,400	16,766	765	511,799	500,500	10,416	883
Marzec	246,234	218,100	27,000	1,134	564,906	548,800	14,922	1,184
Kwiecień	243,487	224,700	18,000	787	584,662	571,000	12,715	947
Maj	258,070	235,800	21,542	728	593,623	565,400	27,486	737
Czerwiec	265,216	240,000	24,382	834	576,032	558,100	17,389	843
Lipiec	275,010	248,000	25,861	1,149	585,513	567,200	17,173	1,140
Sierpień	275,933	249,000	25,493	1,440	598,173	576,000	21,087	1,086
Wrzesień	286,066	257,000	27,735	1,331	709,861	673,500	35,211	1,150
Pazdziernik	310,937	270,500	39,291	1,146	721,015	690,000	29,749	1,264
Listopad	306,994	267,800	37,852	1,342	770,269	724,100	44,858	1,311
Grudzień	308,681	268,900	38,369	1,412	820,458	740,000	78,935	1,523
1 9 2 0								
Cały rok	5,395,536	4,845,000	539,805	10,731	14,206,129	13,694,900	500,187	11,042
Styczeń	348,569	280,500	66,797	1,272	954,606	900,000	53,064	1,542
Luty	373,746	310,000	62,430	1,316	1,028,470	980,100	47,121	1,249
Marzec	421,367	315,800	103,700	1,867	1,155,387	1,100,100	52,109	1,178
Kwiecień	364,127	320,600	42,496	1,031	1,253,241	1,197,000	55,127	1,114
Maj	413,788	320,800	91,807	1,181	1,228,779	1,185,000	42,740	1,039
Czerwiec	388,143	357,500	29,621	1,022	1,091,636	1,050,000	40,635	1,001
Lipiec	414,082	385,700	27,606	776	1,209,800	1,175,500	33,442	858
Sierpień	423,702	400,200	22,934	568	1,218,292	1,185,900	31,709	688
Wrzesień	507,598	483,100	22,037	461	1,225,604	1,195,000	29,962	642
Pazdziernik	572,097	550,500	21,205	392	1,267,809	1,235,500	31,713	596
Listopad	584,777	558,200	26,191	386	1,282,193	1,240,800	40,841	552
Grudzień	363,540	360,100	22,981	459	1,292,312	1,250,000	41,724	588

Przeciętnie nadawano w Łodzi w roku 1919 dziennie 7,987 listów zwykłych, 862 polecone, 34 wartościowe, razem 8,883 listy; nadchodziło przeciętnie dziennie 19,725 zwykłych, 874 polecone, 34 wartościowe, razem 20,633. W roku 1920 nadawano przeciętnie dziennie 13,274 zwykłe listy, 1,479 poleconych, 29 wartościowych, razem 14,782; nadchodziło przeciętnie dziennie 37,520 zwykłych, 1,370 poleconych, 30 wartościowych, razem 38,920 listów.

Ogólne daty o ruchu paczek w latach 1919 - 1920 przedstawiają się jak następują.

R O K	Nadano paczek			Nadeszło paczek		
	Ogółem	zwykłych	wartościowych	Ogółem	zwykłych	wartościowych
1919	48,722	43,950	4,772	28,057	27,594	443
1920	138,880	89,936	48,944	117,068	84,546	32,522

Ruch paczek zwykłych datuje się w Łodzi od marca, wartościowych zaś — od września 1919 roku. Przeciętnie dziennie w owym roku nadawano tu paczek zwykłych — 146, wartościowych — 40; nadchodziło zwykłych — 92, wartościowych — 3. W roku 1920 ruch paczek ożywił się znacznie. Tak więc nadawano dziennie przeciętnie paczek zwykłych — 246, wartościowych — 134, razem — 380; nadchodziło zwykłych — 320, wartościowych — 89, razem — 409. Paczki wartościowe stanowią 12,6% ogółu nadanych od września do grudnia 1919 roku paczek i 2,3% ogółu nadeszłych w tym samym czasie paczek. W roku 1920 paczki wartościowe stanowią 35,2% ogółu nadanych i 27,7% ogółu nadeszłych paczek. Przypuszczać można, że moment zaufania do sprawności funkcjonowania poczty miał wpływ zarówno na wzrost liczby nadawanych i nadchodzących paczek wartościowych jak i na zaobserwowaną zmianę w ogólnej strukturze ruchu paczek.

Na poszczególne miesiące omawianego dwulecia przypadają liczby następujące:

Miesiąc	1 9 1 9				1 9 2 0					
	Nadano paczek		Nadeszło paczek		Nadano paczek			Nadeszło paczek		
	zwykłych	wartościowych	zwykłych	wartościowych	Ogółem	zwykłych	wartościowych	Ogółem	zwykłych	wartościowych
Cały rok	43.950	4.772	27.594	443	138.880	89.936	48.944	117.068	84.546	32.522
Styczeń	—	—	—	—	10.715	8.911	1.804	6.415	5.140	1.275
Luty	—	—	—	—	12.381	11.072	1.309	9.510	8.100	1.410
Marzec	600	—	720	—	8.842	7.540	1.302	8.400	7.100	1.300
Kwiec.	1.200	—	900	—	9.825	8.800	1.025	7.697	6.850	847
Maj	1.300	—	1.050	—	9.602	7.542	2.060	9.073	7.452	1.621
Czerw.	1.800	—	1.420	—	8.667	6.685	1.982	8.719	7.010	1.709
Lipiec	2.340	—	2.079	—	8.525	5.128	3.397	7.331	6.330	1.201
Sierpień	3.526	—	2.702	—	7.837	4.254	3.583	6.170	4.585	1.585
Wrzes.	5.002	130	3.030	67	11.797	7.014	4.783	8.394	7.000	1.394
Paźdz.	7.671	670	3.752	82	12.983	4.666	8.317	9.853	8.079	1.774
Listop.	9.860	1.690	5.869	135	17.848	8.574	9.274	16.099	10.100	5.999
Grudz.	11.051	2.274	6.072	159	19.858	9.750	10.108	19.207	6.800	12.407

Na 100 mieszkańców przypada w roku 1919 w stosunku rocznym 11,4 paczek nadanych, w tej liczbie 10,3 zwykłych i 1,1 wartościowych, oraz 6,6 nadeszłych, w tem 6,5 zwykłych i 0,1 wartościowych. W roku 1920 na 100 mieszkańców przypada 32,1 paczek nadanych (20,8 zwykłych i 11,3 wartościowych) i 27 nadeszłych (19,5 zwykłych i 7,5 wartościowych).

Daty ogólne o ruchu przekazów w Łodzi w latach w latach 1919 i 1920 zawiera poniższa tablica.

Rok	NADANO			NADESZŁO			Przeciętna wartość jed- nego przekazu			
	Liczba przekazów	Na sumę		Liczba przekazów	Na sumę		nadanego		nadeszłego	
		mk.	l.		mk.	l.	mk.	f.	mk.	f.
1919	12.328	2.899.003	27	19.186	5.384.936	63	285	15	280	67
1920	64.516	52.705.669	60	77.246	71.555.560	16	816	93	926	88

Daty z roku 1919 obejmują czasokres od kwietnia do grudnia t. zn. okres dziewięćmiesięczny. Przeciętnie dzień w roku 1919 nadawano w Łodzi 45 przekazów na sumę 10.737 mk., nadchodziło zaś do Łodzi 71 przekazów na sumę 19.944 mk. W roku 1920 nadawano przeciętnie dziennie 179 przekazów na sumę 140.404 mk., nadchodziło 214 przekazów na sumę 198.765 mk.,

Ruch przekazów w poszczególnych miesiącach dwulecia 1919-1920 przedstawia się jak następuje.

Daty rok	1 9 1 9						1 9 2 0					
	NADANO			NADESZŁO			NADANO			NADESZŁO		
	Liczba przekazów	Na sumę		Liczba przekazów	Na sumę		Liczba przekazów	Na sumę		Liczba przekazów	Na sumę	
	mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.
Styczeń	---	---	---	---	---	---	2.379	846.366	68	3.610	1.458.313	30
Luty	---	---	---	---	---	---	3.186	1.054.818	29	4.985	2.609.896	40
Martec	---	---	---	---	---	---	4.940	2.217.609	98	8.454	5.301.919	90
Kwiecien	1.003	147.286	62	923	192.358	46	4.290	2.401.467	98	6.971	4.708.266	02
Maj	1.067	210.001	13	1.423	286.670	06	4.463	2.553.603	09	5.590	4.610.598	31
Czerwiec	861	175.344	35	1.286	300.210	46	4.662	3.123.608	71	5.524	4.640.072	69
Lipiec	1.120	229.398	11	1.688	388.904	30	4.942	3.896.855	41	6.465	6.102.379	74
Sierpień	1.275	250.135	54	2.166	499.679	48	4.826	3.603.285	05	5.820	5.700.201	62
Wrzesień	1.554	384.563	36	2.502	657.941	37	5.778	4.435.643	88	7.709	8.705.390	68
Pazdziern.	1.659	398.013	79	2.908	869.777	32	7.108	6.705.179	35	7.970	9.095.611	11
Listopad	1.726	532.337	78	2.760	910.824	35	8.452	8.793.406	08	6.955	8.237.666	16
Grudzien	2.073	571.919	59	3.530	1.277.670	63	9.490	13.070.974	50	7.193	10.385.244	23

Na 100 mieszkańców przypada w roku 1919 w stosunku rocznym 2,9 przekazów nadanych i 4,5 nadeszłych, w roku 1920 -- 14,9 przekazów nadanych i 17,8 nadeszłych. Porównywując daty, dotyczące ruchu przekazów z datami, dotyczącymi ruchu pozostałych kategorii posyłek pocztowych, wypada z jednej strony stwierdzić, że w dziedzinie ruchu przekazów nastąpiło w roku 1920 najwyższe stosunkowo ożywienie, z drugiej zaś wskazać, że zarówno w roku 1919 jak i 1920 ruch przekazów jest liczebnie najłobszy.

Dział sprawozdawczy.

Z obrad Rady Miejskiej.

Protokół

1 (IV sesji), w 2-im terminie, zg. z § 31
D. o S. M., posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 11 stycznia 1922 r.

Komplet radnych: 57. Komplet członków Magistratu: 10. Obecnych radnych: 38. Obecnych członków Magistratu 7.

Posiedzenie otworzył o g. 8-jej wieczór zastępca przewodniczącego Rady Miejskiej r. St. Rapalski, w obecności quorum Rady (45 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy F. Wójciaka i W. Adamskiego, potem G. Praszkię, oraz sekretarza Prezydium, p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu,

Przyjęto do wiadomości:

1. Oświadczenie przewodniczącego, iż z powodu niedojścia do skutku posiedzenia w pierwszym terminie, wyznaczonego na godz. 6-tą, posiedzenie obecne, jako w drugim terminie, jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

2. Zawiadomienia radnych: Badziana, Dąbarka, Grossa, Kałużyńskiego, Łęckiego, Pudlarskiego, Remiszewskiego, Rzewskiego i Węgierskiego, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

Oświadczenie prezydium, że zgodnie z art. 18 Dekretu o S. M. rr. L. M. Kern i W. Włodarski utracili mandat radziecki, oraz że na miejsce r. W. Włodarskiego wchodzi do Rady zastępca z tejże listy kandydatów, obywatel Tomasz Marciniak, obecny na dzisiejszym posiedzeniu.

4. Odezwę Magistratu № 4401/21 i z dn. 29 grudnia 1921 r. treści następującej:

„Na skutek dezzyderatów Komisji Skarbowej, zapadłych na posiedzeniu Rady Miejskiej w dniu 23 listopada r. ub., niniejszem komunikujemy, że

1) budżety a. bulatorjów szkolnych na rok administracyjny 1922 zostaną opracowane przez Komisję Międzywydziałową, złożoną z przedstawicieli Wydziału Oświaty i Kultury, oraz Wydziału Zdrowotności Publicznej;

2) Miejska Apteka Szpitalna, nie posiadając koncesji na prawo sprzedaży lekarstw, nie

może zastosować się do życzenia Rady Miejskiej, by dzieci szkół powszechnych mogły korzystać z płatnych lekarstw.“

5. a) Odezwę przewodniczącego Komitetu Wielkiego Tygodnia Wileńskiego w Łodzi z dn. 2 stycznia r. b., treści następującej:

„Na wezwanie Komitetu Wielkiego Tygodnia Wileńskiego, który powstał w Warszawie pod przewodnictwem Marszałka Sejmu, pana Trąpczyńskiego zawiązał się w Łodzi Komitet, którego zadaniem jest zebranie sumy pieniężnej niezbędnej na pokrycie wydatków związanych z przeprowadzeniem akcji uświadczenia ludu tamtejszego o Polsce, okazania pomocy oraz ułatwień wyjeżdżającym na teren wyborczy z różnych stron Rzeczypospolitej.

Łódzki Komitet Wielkiego tygodnia Wileńskiego zwraca się niniejszem do Rady Miejskiej z uprzejmą prośbą o łaskawe asygnowanie subwencji na tak wzniosły cel w nadziei, że Rada Miejska, która nigdy na cele narodowe pomocy swej nie odmawiała i danej sprawie przyjdzie z wydatną pomocą.“

b) Oświadczenie Prezydium, że w związku z przekazaniem tej sprawy Magistratowi ze względu na niezberanie się w tym czasie Rady Miejskiej, ten ostatni na 2-gim posiedzeniu w dniu 10 stycznia 1922 r. (uchwała № 13) postanowił:

1. Wyasygnować z funduszków miejskich do dyspozycji wspomnianego Komitetu kwotę mk. 500 000.—.

2. Wnieść do zamierzeń skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1922 odpowiednią pozycję“.

6. Odezwę Prezesa Sądu Okręgowego w Łodzi № Pr. 10276/21 z dnia 5 stycznia r. b. treści następującej:

„Zawiadamiam, że aadesłaną mi dnia 16 grudnia 1921 r. № 1506/21 R. M. uchwałę Rady Miejskiej w sprawie wprowadzenia Sądów przysięgłych, dnia 31 grudnia 1921 r. № pr. 10276/21 przesłałem do Władz Kompetentnych“.

(w związku z właściwym postanowieniem Rady z dnia 14 grudnia 1921 r.).

7. Odezwę Komitetu Pomocy Jeńcom № 3525/1140 z dnia 5 stycznia r. b., treści następującej:

„Potwierdzając odbiór pisma z dnia 28 grudnia 1921 r. za № 1538/21, Komitet „Pomoc Jeńcom“ przy Sejmie dziękuje W. Panom za udzielone informacje co do utworzenia się miejscowego Komitetu Pomocy Jeńcom i jednocześnie wyraża w mieniu Przewodniczącego

Komitetu — p. Marszałka Sejmu gorące podziękowanie za udzielenie subsydjum w wysokości 1.000.000.— mk. utworzonemu Komitetowi w Łodzi, na cele niesienia pomocy i ulżenia niedoli uchodźcom i jeńcom, powracającym z Rosji, jak również i tym, którzy zmuszeni są tam pozostawać, w oczekiwaniu kolei na powrót do kraju.

Odpis listu do Komitetu w Łodzi załączamy do wiadomości WPP. w tym celu, aby Komitet z ogólnej sumy ofiarowanej przez Radę Miejską 60% przekazał do Kasy Pocztowej na r-k Marszałka Sejmu (№ 1560), gdyż wszystkie ofiary na cele Komitetu Pomocy Jeńcom składane są na powyższe conto do dyspozycji Marszałka Sejmu, jako Przewodniczącego tegoż Komitetu, który funduszami dysponuje i zasiała instytucje współpracujące z Komitetem Pomocy Jeńcom“.

Wybrano:

1. do końca kadencji Rady Miejskiej w składzie obecnym wzgl. na rok kalendarzowy:

a) do Prezydjum Rady Miejskiej: na przewodniczącego Rady Miejskiej — r.

A. Remiszewskiego;

na zastępców przewodniczącego: rr. S. Rapalskiego i J. Rozenblatta;

na sekretarzy: rr. W. Adamskiego, A. Koziolkiewiczównę, L. J. Minberga, G. Praszkierra, A. Ute i F. Wójciaka;

b) do Komisji Skarbowej: rr. C. Borysławskiego, M. Drabárka, A. Gerhardta, M. Helmana, E. Hilszera, A. M. Kapłana, A. Langlebena, A. Łęckiego, T. Pola, Ch. L. Poznanskię, F. Wójciaka i E. Zyngerową;

c) do Komisji do Spraw Ogólnych: rr. F. Grossa, M. Helmana, E. Hilszera, A. Łęckiego, A. Margolisa, L. J. Minberga, T. Pola, G. Praszkierra, S. Rapalskiego, S. Wnukowskiego i J. Zyberboga.

d) do Komisji Regulaminowo-Prawnej: rr. F. Kałużyńskiego, A. Koziolkiewiczównę, A. Margolisa, G. Praszkierra, S. Rapalskiego, J. Zyberboga i A. Ute;

e) do Konwentu Seniorów: rr. W. Adamskiego, F. Grossa, L. Holenderskiego, B. Kotkowskiego, I. Lichtensteina, L. J. Minberga, G. Praszkierra, F. P. dlarza i S. Rapalskiego.

f) do Komisji Pracy: rr. N. Baumgartena, C. Borysławskiego, K. Gertnera, J. Guzowskiego, L. Holenderskiego, F. Kałużyńskiego, H. Kropfa, T. Pola, W. Przybylskiego i E. Zyngerową;

2. na członków Komisji Rewizyjnej dla badania działalności Gazowni Miejskiej (w myśl § 2 właściwej instrukcji) — rr. M. Helmana, E. Hilszera i F. Wójciaka;

3. na radców ubezpieczeniowych z. p. wśród członków Rady Miejskiej ubezpieczonych w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w myśl art. 25 Ustawy Sejmowej z dnia 23 czerwca 1921 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych) —

— rr. F. Grossa, M. Helmana, A. M. Kapłana, Sz. A. Kenigsberga, B. Kotkowskiego, T. Marciniaka, L. J. Minberga, J. Nowosielskiego, J. Pogonowskiego, i G. Praszkierra;

4. na zastępcę członka do Miejskiej Komisji dla spraw podatku przemysłowego (w związku z rezygnacją obywatela B. Tymana) — obywatela Abrama Liwszyca;

(przez aklamację).

Uchwalono:

A. W sprawach objętych porządkiem dziennym:

I. W sprawie przyłączenia Jaworzyny z sąsiednią częścią latr do Polski (w związku z właściwą odezwą Urzędu Gminy Zakopane):

1. Rada Miejska m. Łodzi zwała Sejmową Komisję Spraw Zagranicznych, aby za warunek ratyfikacji traktatu z Republiką Czesko-Słowacką postawiła poprzednie przyłączenie Jaworzyny z sąsiednią częścią Tatr do Polski, co stanowi żywotny interes tak Zakopanego i Podhala, jak i całej Rzeczypospolitej. Rada Miejska stwierdza zarazem, że rokowania w tej sprawie powinny odbyć się w Zakopanem lub Jaworzynie, ponieważ oględziny przedmiotu sporu przekonać muszą odrazu przedstawicieli obu rządów o oczywistej słuszności naszych żądań.

2. Przesłać rezolucję powyższą Urzędowi Gminy Zakopane do wiadomości.

II. W sprawie referatu Komisji Specjalnej dla zbadania działalności Oddziału Brakarskiego, wyłonionej uchwałą Rady Miejskiej z dnia 30 sierpnia 1921 r.

Po wysłuchaniu szczegółowego sprawozdania przewodniczącego Komisji: członka Rady Miejskiej Stupnickiego, przeprowadzeniu wyczerpującej dyskusji oraz przyjęciu do wiadomości orzeczenia komisyjnego treści następującej:

a) uznaje się winnym p. Konarzewskiego nadużycia służbowego popełnionego przez to, że przez zaniedbanie swych obowiązków służbowych pozbawił Magistrat możliwości zawarcia transakcji co do kupna kamienia w Buczku, którą to transakcję Komisja uważa za korzystną w swoim czasie dla Magistratu i celową;

b. uznaje się winnym p. Konarzewskiego nadużycia służbowego popełnionego przez to, że zaproponował p. Lindnerowi, swemu podwładnemu, zawarcie spółki celem podkupienia Magistratu co do kamienia w Buczku i sprzedaży tego kamienia Magistratowi z tem, że zarzut ten oparty jest jedynie na zeznaniu p. Lindnera;

c. uznaje się winnym p. Konarzewskiego niewłaściwości w załatwianiu spraw urzędowych, popełnionej w czasie licytacji ofertowej na zwózkę kostki granitowej;

d. uznaje się winnym p. Konarzewskiego nadużycia popełnionego przez to, że pracownika magistrackiego używał nadmiernie i bezprawnie do swych osobistych usług;

e. stwierdza się, że inne stawiane p. Konarzewskiemu zarzuty nie zostały dostatecznie udowodnione,

1) Rada M. stwierdza, że wobec udowodnionych nadużyć p. Konarzewski nie powinien nadal pozostawać w służbie miejskiej i że nie przysługuje mu prawo do jakichkolwiek świadczeń ze strony Magistratu.

2) Rada Miejska wzywa Magistrat do wdrożenia na drodze sądowej dalszego dochodzenia przeciwko p. Konarzewskiemu.

III. W sprawie przyjęcia od Rządu:

a) pożyczki krótkoterminowej w kwocie mk. 24,000,000.— na wypłatę

jednorazowego 100% go zasiłku dla urzędników i robotników miejskich w mies. wrześniu 1921 r. (II uchwalenie);

b) krótkoterminowej pożyczki w kwocie mk. 52,000,000.— na uregulowanie płac pracowników miejskich i wyrównanie niedoboru administracyjnego Gminy Miejskiej w m. październiku 1921 r. (II uchwalenie);

c) pożyczki w kwocie marek 50,000,000.— na pokrycie niedoboru administracyjnego (II uchwalenie);

spraw nie rozpatrywać z powodu braku quorum kwalifikowanego.

IV. W sprawie przepisów budowlano-sanitarnych dla urządzenia kanalizacji i wodociągów nieruchomości w Łodzi:

1. Rozesłanie przepisów uznać za pierwsze czytanie.

2. Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 328 z dnia 15 marca 1921 r., zatwierdza w drugim i trzecim czytaniu.

Przepisy budowlano-sanitarne dla urządzenia kanalizacji i wodociągów nieruchomości w Łodzi.

I. DZIAŁ OGÓLNY I ADMINISTRACYJNY.

§ 1.

Ogólny obowiązek kanalizowania.

Wszystkie bez wyjątku nieruchomości, położone w granicach m. Łodzi, przy ulicach, pod którymi są zbudowane kanały ściekowe kanalizacji miejskiej, winny być przyłączone do tychże kanałów.

Jednocześnie z urządzeniem kanalizacji nieruchomość winna być zaopatrzona w wodę, bądź to zapomocą przyłączenia z wodociągów miejskich, bądź to za pomocą własnych prawidłowo urządzonych wodociągów ze studzien, dających za pomocą siły motorowej dobrą wodę, w ilości dostatecznej do użytku wewnętrznego i do zmywania urządzeń kanalizacyjnych, w każdym razie nie

mniejszej, niż 60 litrów na osobę i na dobę.

§ 2.

Koszt budowy i utrzymania.

Urządzenie kanalizacyjne i wodociągowe wewnątrz nieruchomości, jak również wszelkie wywołane przez zastosowanie niniejszych przepisów przebudowy i rozbudowy tych urządzeń wykonywa właściciel nieruchomości na własny koszt.

Urządzenie połączeń kanalizacji i wodociągów nieruchomości z przewodami ulicznymi, t. j. roboty, na gruncie miejskim wykonywa Magistrat na koszt właściciela nieruchomości.

Wszelkie zmiany istniejących połączeń lub wstawienie dodatkowego połączenia kanałowego, a także skasowanie na żądanie właściciela domu istniejących połączeń z kanałem i wodociągiem, wykonywa w obrębie ulicy Magistrat na koszt właściciela domu.

Połączenie nieruchomości z kanałami lub wodociągami miejskimi, wykonane na gruncie miejskim na koszt właściciela nieruchomości, przechodzą po zbudowaniu na własność miasta i są utrzymywane kosztem miasta. Jeżeli jednak z winy właściciela domu lub jego lokatorów nastąpi uszkodzenia lub zanieczyszczenie tych urządzeń, to Magistrat doprowadza je do porządku na koszt właściciela domu.

Oczyszczanie i reperacja wodomierzy, ustawianych przez Magistrat w domach prywatnych, dokonywa się na koszt miasta, za wyjątkiem wypadków, w których została dowiedziona wina właściciela domu lub jego lokatorów, w tej liczbie w wypadku zamrożenia wodomierza, i wtedy naprawa dokonywa się na koszt właściciela.

§ 3.

Pretensje do Magistratu.

Jeżeli z jakichkolwiek powodów nastąpi przerwa w dostarczeniu wody przez wodociągi miejskie, to wła-

ściciel nieruchomości nie ma prawa rościć sobie jakichkolwiek pretensyj do Magistratu o odszkodowanie za brak wody.

§ 4.

Serwituty kanalizacyjne.

Każda nieruchomość, stanowiąca oddzielną jednostkę gospodarczą, winna być skanalizowana i zaopatrzoną w wodę w ten sposób, ażeby kanalizacyjne i wodociągowe urządzenia każdej oddzielnej nieruchomości stanowiły jedną całość, nie mającą żadnej łączności z sąsiedźmi, i żeby nieruchomość z tego powodu nie była obciążona żadnymi serwitutami, ani innymi zobowiązaniami względem osób trzecich.

Nie pozwala się wprowadzać wody atmosferycznej lub ścieków z jednej nieruchomości do sieci kanałowej drugiej nieruchomości. Odstępstwa od tego przepisu są dopuszczalne tylko w tych wypadkach, gdy warunki miejscowe nie pozwalają go wypełnić, i to za zgodą każdorazową Magistratu.

Magistrat żąda w takim razie okazania deklaracji trzeciej osoby, zgadzającej się na przyjęcie na swoją nieruchomość odpowiedniego serwitutu i wydaje swoje pozwolenie pod warunkiem wpisania tego serwitutu do ksiąg hipotecznych. W razie urządzenia wspólnego wodociągu dla dwóch nieruchomości, właściciel pierwszej, oddający wodę następnej, winien wnosić do kasy miejskiej opłatę za wszystką wodę, używaną przez obydwie nieruchomości, aż do czasu, kiedy każda nieruchomość otrzyma swój oddzielny wodociąg i wspólność ich użytkowania będzie skasowana.

Każda nieruchomość winna mieć tylko jedno połączenie z wodociągiem miejskim. W wyjątkowych razach można pozwolić na urządzenie dwóch połączeń z nieodzownym warunkiem, ażeby obydwie sieci w domu nie miały żadnego z sobą połączenia.

§ 5.

Kontrola Magistratu.

Właściciel nieruchomości winien przed przystąpieniem do urządzenia w niej kanalizacji lub wodociągu sporządzić szczegółowy projekt techniczny tych urządzeń i przedstawić go do zatwierdzenia Magistratu. Kontroli Magistratu podlegają: sposób wykonania tych urządzeń, gatunek używanych do tego materiałów, konstrukcja oddzielnych części, jak również utrzymanie wykonanych urządzeń w należyłym porządku i czystości w czasie użytkowania.

Właściciele i lokatorzy domów winni są wpuszczać urzędników, upoważnionych do kontroli tych urządzeń ze strony Magistratu, przez cały czas od 8 g. rano do 6. g wieczór, a w nagłych wypadkach o każdej porze dnia i nocy, przyczem urzędnicy winni okazać odpowiednie legitymacje.

Właściciele domów winni przeznaczать na pomieszczenie wodomierzów takie miejsca, do których byłby swobodny przystęp o każdej porze dnia i nocy, i gdzieby wodomierz był zabezpieczony przed działaniem gruntowej wody i mrozu.

§ 6.

Kanalizacja domów dawnych.

Przy kanalizowaniu domów, zbudowanych przed wydaniem niniejszych przepisów, należy wykonać przynajmniej następujące urządzenia:

1) Istniejące i zdadne do użytku miski zlewowe, a także nowourządzone na żądanie właścicieli domów zlewy, winny być połączone bezpośrednio z przewodem ściekowym w ten sposób, ażeby wszystkie płynne nieczystości, dopuszczalne podług § 7, były spuszczone do kanału ulicznego za pomocą przewodu podziemnego. Dla mieszkań, nie posiadających zlewów, winny być urządzone zlewy po jednym dla każdego oddzielnego podwórza, obficie zmywane wodą z kranów wodociągowych, w tym celu urządzonych w najbliższym sąsiedztwie.

2) Wszystkie deszczówki, umieszczone na ścianie frontowej od strony ulicy lub placu, wyłączając deszczówki z niewielkich daszków, balkonów i t. p., winny być połączone bezpośrednio z kanałem miejskim, przyczem pozwala się na połączenie dwóch sąsiednich deszczówek graniczących ze sobą nieruchomości w jedną wspólną rurę podziemną od granicy nieruchomości do kanału miejskiego.

Deszczówki podwórzowe winny być połączone z kanałem za pomocą przewodów podziemnych w liczbie conajmniej jednej na każde trzy deszczówki w celu wentylowania i przemycania sieci kanalizacji domowej. Przyłączenie tych deszczówek podwórzowych nie wino wpływać na zwiększenie długości głównego przewodu, nieodzownej dla wykonania wymagań poz. 1, 2, 3, 4 i 5 niniejszego §, przyczem należy wybierać do przyłączenia deszczówki, najbardziej nadające się do przemycania i wentylacji sieci kanałowej.

Jeżeli deszczówki okażą się niezdatnymi dla wentylacji, to należy urządzać oddzielne rury wentylacyjne podług § 27.

3) Dla odprowadzenia z każdego podwórza wody deszczowej, należy w każdym oddzielnem podwórzu urządzić przynajmniej jeden wpust podwórzowy skanalizowany.

4) Należy zbudować jeden wspólny ustęp z pisuarem, połączony bezpośrednio z siecią kanałową i odpowiednio przemycany, podług § 35, z kranem czerpalnym dla zmywania posadzki.

5) Należy urządzić krany do polewania ulicy, dla zmywania chodnika i rynsztoka, umieszczając je na brzegu chodnika w liczbie po jednym na każde 40 metrów długości frontu.

§ 7.

Kanalizacja pełna.

Przy kanalizowaniu domów nowobudujących, nadbudowujących lub przebudowujących się po wydaniu niniejszych przepisów, kanalizacja i

Wodociągi w tych domach winny być urządzone w pełnym zakresie i zgodnie z niniejszemi przepisami.

Z chwilą uprawomocnienia się tych przepisów należy jednocześnie z przedstawieniem planów na budowę lub przebudowę domów przedstawiać do zatwierdzenia projekt wszystkich urządzeń, objętych niniejszemi przepisami.

Kanalizacja domowa winna przyjmować następujące ścieki:

- 1) wodę atmosferyczną z podwórz, ogrodów i dachów;
- 2) ścieki gospodarskie: z kuchni, pralni, stajen i t. p.;
- 3) wody zużyte w zakładach przemysłowych;
- 4) ścieki ze wszystkich prawidłowo urządzonych ustępów i miejsc kąpielowych.

Wszystkie wyżej wymienione ścieki nie powinny zawierać:

a) twardych cząstek, śmieci, żwiru, piasku, popiołu, grubszych domieszek, jak odpadki owoców i warzyw, korków, kości i t. p.;

b) substancyj chemicznych, mogących oddziaływać szkodliwie na kanały i ich części składowe, lub w zetknięciu z ich zawartością wywoływać zjawiska niepożądane przy utrzymaniu kanałów;

c) substancyj, które przez rozkład lub fermentację mogą wydzielać gazy szkodliwe lub wywołać eksplozje i

d) wody, której temperatura, przy wejściu do kanału miejskiego, jest wyższą, niż 40° C (32° R.).

Przy uzyskiwaniu pozwolenia Magistratu na spuszczenie do kanałów ścieków z fabryk i zakładów przemysłowych, właściciele ich winni opracować w porozumieniu z Magistratem dla każdego wypadku przepisy, przy zachowaniu których wolno będzie spuszczać ścieki do kanałów. Przepisy te będą zależne od charakteru fabrykacji i rodzaju ścieków.

Za wszystkie uszkodzenia, wywołane w sieci kanalowej przez spuszczenie ścieków, nie odpowiadają-

cych niniejszym przepisom, odpowiada właściciel nieruchomości. W razie spuszczenia do kanałów ścieków z fabryk i innych zakładów, nie odpowiadających wyżej wymienionym warunkom, będą stosowane środki, wskazane w § 11.

§ 8.

Stare urządzenia.

W ciągu miesiąca od chwili połączenia kanalizacji domowej z kanałem ulicznym, wszystkie doły kloaczne biologiczne i dawne kanały winny być skasowane po uprzednim oczyszczeniu i odkażeniu ich; pozostałe w ścianach domu stare rury i kanały winny być wypełnione betonem wapiennym lub cementowym, a rury wyłączone należy zasztamować.

W podwórzach skanalizowanych wszystkie rynny prowadzące do rynsztoków ulicznych, winny być skasowane i powierzchnia wyrównana.

W chodnikach winny być skasowane wszystkie rynienki od deszczówek i od ścieków podwórzowych.

§ 9.

Wodociągi.

Każda nieruchomość winna, jednocześnie z urządzeniem kanalizacji, otrzymać urządzenie wodociągowe, zabezpieczające dostateczne przepłukiwanie urządzeń i prawidłowe działanie syfonów.

Użytkowanie urządzeń kanalizacyjnych jest dopuszczalne tylko przy jednoczesnym i dostatecznym przepłukiwaniu ich.

W razie dłuższej przerwy w użytkowaniu jakiegokolwiek miski zlewowej, klozetu, wanny i t. p., należy przerwać połączenie tej części z siecią kanalową i miejsce rozłączenia zakorkować dla uniknięcia dopływu szkodliwych gazów kanalowych do pomieszczeń mieszkalnych.

Utrzymanie w domu otwartych zbiorników wodociągowych nad mieszkaniami jest wzbronione.

§ 10.

Terminy kanalizowania domów.

Urządzenie kanalizacji i wodociągów w nieruchomościach i przyłączenie ich do kanału miejskiego winno być wykonane w nast. terminach:

1) W domach istniejących w chwili uprawomocnienia niniejszych przepisów, w ciągu lat 6-ciu, licząc od 1-go stycznia roku, następującego po ukończeniu budowy kanału na ulicy lub placu, przy którym stoi nieruchomość.

2) W domach nowych, budowanych na odcinkach ulic już skanalizowanych, w czasie budowy domu.

3) W domach, ulegających kapitalnej przebudowie lub nadbudowie oddzielnych części, w czasie przebudowy lub nadbudowy (tyczy się tylko części domu przebudowanej lub nadbudowanej.)

4) Przy zmianach, przy rozbudowie lub naprawach istniejących urządzeń, w terminach ustanawianych przez Magistrat dla każdego poszczególnego wypadku.

§ 11.

Rygory.

W razie niewykonania niniejszych przepisów w terminach oznaczonych w § 10, Magistrat występuje na drogę sądową o przymusowe kanalizowanie domu ze względów zdrowotnych i po uzyskaniu wyroku urządza kanalizację i wodociągi w danej nieruchomości, jak również wprowadza wszelkie konieczne zmiany, rozbudowy i naprawy, z kanalizacją związaną, na rachunek właściciela z warunkiem, że:

a) urządzenie wykonywa się podług § 6,

b) wydatki na urządzenie kanalizacji ściągają Magistrat od właściciela drogą prawną.

§ 12.

Podanie o dane techniczne.

Właściciel domu przystępujący do wykonania projektu kanalizacji

i wodociągu swej posesji, winien złożyć Magistratowi podanie:

1) o wydanie mu potrzebnych dla sporządzenia projektu kanalizacji i wodociągów technicznych danych,

2) o wydanie mu planu nieruchomości, w postaci 2-ech kopii z ogólnego planu miasta w skali 1:250 i planu orientacyjnego w skali 1:1000 ew. 1:25.

Za wydawanie planu właściciel płaci Magistratowi podług specjalnego cennika.

§ 13.

Projekt kanalizacji.

Projekt kanalizacji i wodociągów nieruchomości, podpisane przez projektodawcę i przez właściciela domu, winny być składane do zatwierdzenia Magistratowi 2 egzemplarzach, z których jeden pozostaje w Magistracie, a drugi zwraca się po zatwierdzeniu właścicielowi domu i winien znajdować się na miejscu robót dla sprawdzania robót przez inspekcję miejską.

Przed zatwierdzeniem projektu właściciel nie ma prawa przystępować do rozpoczęcia robót.

Projekt złożony przez właściciela domu Magistratowi winien być przejrzany i zatwierdzony w ciągu miesiąca, a w razie niedostatecznego opracowania lub niezgodności z przepisami technicznymi — zwrócony właścicielowi dla przeróbki.

Zatwierdzony projekt kanalizacji i wodociągów zachowuje moc w ciągu lat 5-ciu.

W razie budowy nowych lub przebudowy starych budynków danej nieruchomości przed upływem wyżej wskazanych lat 5-ciu, wymaga się sporządzenia i zatwierdzenia nowego projektu.

§ 14.

Kanalizacja głębokich pomieszczeń.

Kanalizowanie piwnic i innych podziemnych pomieszczeń, jak również podwórz i budynków, położonych poniżej kresu, dopuszczalnego

dla prawidłowego odpływu ścieków do kanału ulicznego, nie jest dopuszczalne ze względu na niebezpieczeństwo powrotnej fali ścieków z kanału miejskiego do domu.

W wypadkach wyjątkowych, gdzie się to okaże możliwym, Magistrat może pozwolić na przyłączenie wyżej oznaczonych pomieszczeń do sieci kanałowej, o ile właściciel domu udowodni konieczną potrzebę i celowość tego przyłączenia i o ile tenże przyjmie na siebie zobowiązanie ochrony tych pomieszczeń od zalewu ściekami kanałowymi przez zamykanie w porę odpowiednio urządzonych zasuw kanałowych.

Wpuszczanie drenów do kanałów jest dopuszczalne tylko za pozwoleniem Magistratu przy zachowaniu szczególnych środków ostrożności, mających na celu zapobieżenie odwrotnego prądu ścieków kanałowych i zanieczyszczenia niemi gruntu w razie zepsucia się zasuw kanałowej.

§ 15.

Dozór Magistratu nad robotami.

Jeżeli po zatwierdzeniu projektu, lecz przed rozpoczęciem robót nastąpią zmiany warunków miejscowych, wymagających zmiany projektu, to właściciel domu winien wykonać odpowiednie zmiany zgodnie ze wskazaniami Magistratu.

Wszelkie zmiany lub uzupełnienia projektu, jak również niewykonanie pewnych jego części, są dopuszczalne po otrzymaniu w każdym wypadku piśmiennego zezwolenia Magistratu na podstawie podania złożonego zgodnie z § 15.

O rozpoczęciu robót, o przerwie dłuższej, niż 1 tydzień, i o ponownem podjęciu robót po przerwie właściciel domu winien zawiadomić Magistrat nie później, jak na 2 dni przed rozpoczęciem lub przerwaniem robót.

Magistratowi służy prawo wykonywania badań nad sprawnością urządzeń i nad dobrocią robót we wszystkich jej częściach i przez cały czas trwania robót.

Każda wykończona część roboty winna zostać niezasypaną przynajmniej przez 48 godzin, ażeby dać inspekcji miejskiej możliwość sprawdzenia, a w razie potrzeby, przeprowadzenia badań. Jeżeli w oznaczonym czasie oględziny się nie odbędą, to odpowiednia część roboty może być zasypana ew. zamurowana bez sprawdzenia. W razach wyjątkowych wobec grożącego niebezpieczeństwa, pozwala się zasypać lub zamurować robotę niezwłocznie, zawiadamiając o tem jednocześnie inspekcję miejską.

Po otrzymaniu od właściciela domu zawiadomienia o ukończeniu robót, Magistrat w ciągu tygodnia wykonywa oględziny urządzeń, i jeżeli one odpowiadają niniejszym przepisem i zatwierdzonemu projektowi, to Magistrat przystępuje do przyłączenia nieruchomości do kanału miejskiego.

Magistrat nie odpowiada za dobroć materiałów i roboty.

Po ukończeniu połączenia domu z kanałem ulicznym właściciel domu wystawia Magistratowi piśmienny dowód z odbioru robót miejskich.

§ 16.

Utrzymanie urządzeń kanalizacyjnych.

Właściciel domu winien utrzymywać wszystkie części urządzeń kanalizacyjnych i wodociągowych w swojej nieruchomości w zupełnym porządku. Wszelkie uszkodzenia, zatkania i wogóle nieprawidłowości winien właściciel domu usuwać niezwłocznie.

Po otrzymaniu wiadomości o jakichkolwiek nieporządkach w urządzeniach kanalizacyjnych i wodociągowych, Magistrat sprawdza stan tych urządzeń i bada przyczyny nieprawidłowości w celu zastosowania środków zaradczych przez właściciela domu.

O ile właściciel domu nie zastosuje przepisanych środków lub przeskadza usunięciu nieporządków, to

Magistrat zastosuje środki przymusowe na koszt właściciela.

§ 17.

Ceny robót.

Magistrat wykonywa roboty przyłączenia nieruchomości do kanału miejskiego podług cen jednostkowych, zatwierdzanych corocznie dla robót miejskich przez Magistrat.

Za roboty przymusowe, przewidziane w § 16, Magistrat liczy właścicielowi koszt faktycznych wydatków.

§ 18.

Ulgi w urządzeniach kanalizacyjnych.

W nieruchomościach, które posiadały kanalizację i wodociągi jeszcze przed wydaniem niniejszych przepisów, wszystkie podlegające im urządzenia winny być przerobione i przystosowane do tychże przepisów.

Jako ulgi czasowe dopuszcza się:

a) ażeby podziemne, kamionkowe, żelazne lub betonowe przewody pozostały bez zmiany, o ile są z dobrego materiału i nieprzepuszczalne, o ile ich głębokość założenia, spadki i średnice są prawidłowe, przyczem w średnicach dopuszcza się odstępstwa o 25 m/m od przepisanych;

b) ażeby przewody pionowe wewnątrz budynku, jak również zamurowane w ścianach, pozostały bez zmiany, o ile są z żelaza lanego, nieprzepuszczalne i średnice odpowiadają od przepisanych najwyżej o 25 m/m;

c) ażeby rury wyciągowe zostały uzupełnione przez rurę wentylacyjną podług § 29 (przepisy techniczne);

d) ażeby deszczówki pozostały bez zmiany, o ile są w dobrym stanie podług § 31 (przepisy techniczne)

e) ażeby istniejące zlewy pozostały na miejscu, o ile posiadają odpowiednie kratki, tłuszczaiki i syfony, położone poniżej głębokości zamrażania;

f) ażeby istniejące miski zlewo-we, wanny i klozety pozostały na miejscu, o ile mają prawidłowe syfony, rury przelewowe i dobrze działające przyrządy przemylające, a także o ile te wszystkie urządzenia są zabezpieczone od mrozu.

Sprawę dobroci materiałów, i wykonania, jak również celowości konstrukcji tych urządzeń, rozstrzyga w każdym oddzielnym wypadku Magistrat.

We wszystkich wypadkach, przewidzianych w poz. a do f) niniejszego §, urządzenia powinny zadość uczynić niniejszym przepisom, a w razie niedostateczności winny być niezwłocznie usuwane lub zastąpione prawidłowymi.

Zmiana dopuszczalnych, podług poz. a do f), starych urządzeń winna nastąpić przy pierwszej nadarżającej się znaczniejszej przebudowie lub większych naprawach domu i urządzeń.

§ 19.

Połączenie za starymi kanałami.

Właściciele nieruchomości, korzystający ze starych kanałów miejskich lub rowów ściekowych, winni przyłączyć swoje domy do nowego kanału miejskiego w ciągu roku, licząc od dnia zbudowania go. W razie przeciwnym Magistrat wykonywa odpowiednie roboty na koszt właściciela.

§ 20.

Kary i grzywny.

Niniejsze sanitarno-techniczne przepisy zostały zatwierdzone przez Radę Miejską dnia 11 stycznia 1922 r., i osoby uchylające się od ich spełnienia lub sprzeciwiające się ich wykonaniu przez Magistrat, są karane grzywną do wysokości 3.000.—mk.

V. W sprawie regulacji ulicy Solce:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1472 z dn. 9 grudnia 1921 r., postanawia:

1. przyjąć przedstawiony przez Wydział Budownictwa projekt regulacji ulicy Solec w Mani, wyrażając zarazem zgodę na zmianę gruntu należącego do Adolfa Hamburgera;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

(Uchwałę powzięto jednogłośnie).

VI. W sprawie budowy pomnika na Polesiu Konstantynowskiem dla poległych za wolność ludu:

Rada Miejska w związku z wnioskiem Magistratu № 1473 z dnia 9 grudnia 1921 r. postanawia:

1. przystąpić w roku bieżącym z nastaniem wiosny do budowy pomnika poległym w latach 1906-7-ym w walce o wolność narodu i wyzwolenie społeczne, według projektu oznaczonego pierwszą nagrodą (godło „Menhir“);

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

(Uchwałę powzięto jednogłośnie).

B. Poza porządkiem dziennym za uznaniem nagłości:

I. W sprawie opłat na rzecz Kasy Miejskiej m. Łodzi od uboju zwierząt w rzeźniach miejskiej i bałuckiej, tytułem dodatku do zasadniczej taryfy za ubój:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1538 z dnia 3 stycznia r. b., postanawia:

1. wprowadzić z dniem 1 stycznia 1922 roku, na zasadzie art. 21 Dekretu o Samorządzie Miejskim z dnia 4 listopada 1919 r. i pisma Województwa Łódzkiego L. S. M. 1127/2/II z dnia 20 września 1921 r., następujące opłaty na rzecz Kasy Miejskiej m. Łodzi od uboju zwierząt w rzeźniach miejskiej i bałuckiej, tytułem dodatku do zasadniczej taryfy za ubój:

a) po mk. 100.—od każdej sztuki bydła rogatego, świni i konia;

b) po mk. 50.—od każdej sztuki cielęcia, owcy i kozy;

2. powierzyć pobór tych opłat dyrekcjom rzeźni, które należne miastu sumy przekazywać będą przy

odpowiednich rozrachunkach do Kasy Miejskiej m. Łodzi dwa razy miesięcznie (każdego 2-go i 16-go;

3. upoważnić dyrekcje obu rzeźni do potrącania na swoje dobro 2% od zainkasowanych sum na rzecz miasta;

4. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

Z powodu spóźnionej pory przewodniczący o godz. 10 min. 30 w. zamyka posiedzenie.

Przewodniczący: (—) S. Rapalski.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Obwieszczenia i okólniki.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Łodzi podaje do wiadomości, że stosownie do pisma Województwa Łódzkiego z dnia 22. 12 r. ub. L. SM. 1988/II/7 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych reskryptem z dnia 30. 11. 1921 L. dz. S. M. 3571, zatwierdziło statut o poborze specjalnej składki na budowę gmachu teatru miejskiego w m. Łodzi, uchwalonym na posiedzeniu Rady Miejskiej w dniu 20 września 1921 następującej treści:

STATUT

o poborze specjalnej składki na budowę teatru miejskiego w Łodzi.

§ 1.

Dla utworzenia funduszu, potrzebnego na budowę w m. Łodzi gmachu teatru miejskiego, pobierana będzie w przeciągu 5-ciu lat od dn. 20-go stycznia 1922 r. specjalna składka drogą wprowadzenia dodatkowych opłat do biletów wejścia na przedstawienia, różnego rodzaju widowiska, zabawy, rozrywki, koncerty i t. p.

§ 2.

Do zasadniczej ceny biletów wejścia na przedstawienia i różnego rodzaju widowiska, dolicza się 10% tytułem składki na budowę gmachu teatru.

Od osób, korzystających z bezpłatnych biletów jednorazowego wejścia, pobiera się opłata w kwocie mk. 10.—

Od osób, korzystających z t. zw. biletów tygodniowych, za przeciąg jednego roku — mk. 1.000.—.

Od osób, korzystających ze stałych bezpłatnych biletów, wydanych na przeciąg jednego roku mk. 2.500.

Od przyjezdnych impresarja, przedstawień, jednorazowych, amatorskich i t. d., pobierana będzie składka ryczałtowa, nie wyższa jednak, jak 5% od dochodu brutto, osiągniętego z przedstawień.

Restauracje, cukiernie, kawiarnie i t. p. przedsiębiorstwa, w których odbywają się bezpłatne koncerty lub jakiegokolwiek inne widowiska czy produkcje, wpłacają składkę ryczałtowo, nie wyższą jednak, jak 20% od sumy pobieranego przez miasto podatku na zasadzie statutu o podatku od widowisk.

Właściciele karuzeli, huśtawek, łódek, strzelnic, cyklodromów, siłomierzy i t. d. wpłacają składkę ryczałtowo, nie wyższą jednak, jak 20% od sumy pobieranego przez miasto podatku na zasadzie statutu o podatku od zabaw i widowisk.

Właściciele kinematografów wpłacają składkę miesięcznie po mk. 5.— od każdego sprzedanego biletu.

Uwaga. Składka na budowę teatru nie będzie pobierana od posiadaczy urzędowych biletów wolnego wejścia.

§ 3.

Składkę na budowę teatru pobierają przedsiębiorcy, wzgl. osoby, zarządzające widowiska, koncerty, zabawy lub rozrywki i wpłacają do kasy miejskiej w terminach, oznaczonych przez Magistrat.

§ 4.

Zaległe kwoty ściągnięte będą w drodze postępowania administracyjno-egzekucyjnego z doliczeniem kosztów i 5% kary za każdy miesiąc zwłoki.

§ 5.

Przepisy wykonawcze do niniejszego statutu wyda Magistrat.

§ 6.

Statut niniejszy nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia w drodze urzędowej przez Magistrat.

Łódź, dn. 11 stycznia 1922.

Magistrat m. Łodzi

Prezydent (—) **A. Rzewski.**

OBWIESZCZENIE.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w piśmie do Województwa Łódzkiego z dnia 20 listopada 1921 r. № SM. 3445 zatwierdziło uchwałę Rady Miejskiej z dnia 5 października 1921 r. w przedmiocie podwyższenia opłat za prawo jazdy po mieście.

Zgodnie z tem opłata za rok 1922 wynosi:

- 1) a. od dorożki jednokonnej Mk. 2.000.—
- b. od dorożki parokonnej Mk. 3.000.—
- 2) od wozu ciężarowego, platformy, resorówki lub beczki asenizacyjnej Mk. 2.000.—
  - a. o zaprzęgu jednokonnym Mk. 3.500.—
  - b. o zaprzęgu parokonnym Mk. 6.000.—
- 3) od wozu meblowego (zamkniętego) Mk. 4.500.—
- 4) od wozu kotłowego Mk. 4.500.—
- 5) od wózka ręcznego Mk. 500.—
- 6) a. od karety lub landa Mk. 20.000.—
  - b. od karety jednokonnej Mk. 15.000.—
- 7) od powozu lub wolantu Mk. 8.500.—
- 8) od bryczki Mk. 3.000.—
- 9) od karawanu
  - a. I klasy Mk. 6.000.—
  - b. II " " 4.000.—
  - c. III " " 2.000.—
- 10) od samochodu osobowego
  - a. o sile do 20 HP. (sterowych) po Mk. 2.000.—
  - b. o sile wyżej 20 HP. po " " 3.000.—

od HP.

- 11) od samochodu ciężarowego
 a. do 3 tonn Mk. 15 000.—
 b. " " " " 25.000.—
 12) „ motocykl. „ 3.500.—
 13) „ roweru „ 300.—

Oplata za prawo jazdy po mieście winna być uiszczona w ciągu miesiąca stycznia r. b. w Głównej Kasie Miejskiej przy Placu Wolności (Nowy Rynek) № 14 w godzinach kasowych od 9 rano do 12^{1/2} w południe.

Łódź, d. 7 stycznia 1921 r.
 Magistrat m. Łodzi
 Prezydent
 (—) w. z. **Badzian.**

OBWIESZCZENIE.

Województwo Łódzkie zawiadomiło w dn. 5. XII. 1922 r. L. SM. 1710/II/6, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych reskryptem z dnia 24-go listopada 1921 r. za № SM. 3446 zatwierdziło uchwałę Rady Miejskiej z dnia 5. X. 1921 r. o podwyższeniu podatku od psów, który, począwszy od roku 1922, wynosi rocznie:

- zwykły podatek—mk. 1000.—
 podatek od psa myśliwskiego —
 mk. 2000.—
 za każdego następnego psa myśliwskiego—mk. 2.500.—
 podatek od psa łańcuchowego —
 mk. 500.—

Łódź, dn. 3 stycznia 1922 r.
 Magistrat m. Łodzi
 Prezydent (—) **Rzewski.**

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Łodzi podaje do wiadomości, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu piśmem do Województwa Łódzkiego z dnia 29 listopada 1921 r. L. dz. S. M. 3569 oznajmiło, iż zatwierdza uchwałę Rady Miejskiej z dn. 16 września r. ub. w przedmiocie zmiany art. 3 statutu o poborze miejskiej opłaty kancelaryjnej, i wobec tego art. 3 tegoż statutu brzmi, jak następuje:

„Oplata kancelaryjna, pobierana podług niniejszego statutu, wynosi mk. polskich 100.— za pierwszy arkusz i po mk. 50.— za każdy następny arkusz.

Od pism zbiorowych pobiera się opłatę tyle razy, ile osób ją podzło, jeżeli dla każdej z tych osób wymagana jest oddzielna czynność.

Załączniki podlegają opłacie jak arkusze dodatkowe.”

Uchwała powyższa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia jej w drodze urzędowej.

Łódź, dnia 12 stycznia 1922.
 MAGISTRAT m. ŁODZI
 Prezydent (—) **Rzewski.**

Kronika miejska.

— **Konferencja statystyczna.** W środę, dn. 11 b. m. o godz. 5-ej odbyła się w Magistracie pod przewodnictwem w-przydenta dr. R. Stupnickiego, konferencja w sprawie szczegółów opracowania wyniku spisu ludności przy udziale kierowników biur i wydziałów Magistratu.

Obecni byli: z Rady Miejskiej radny Helman, z Wydziału Statystycznego pp. Herc i Tomorowicz, z Urzędu Mieszkańcowego pp. dr. Weisberg i Illinicz, z Wydziału Oświaty i Kultury pp. Ciaś, Waltratus i Zalewski, z Wydziału Gospodarczego, pp. Wajs, Weinert i Rybicki, z Referatu Prasowego p. St. Sapociński, z Oddziału Finansów i Kontroli p. Frydman, z Oddziału Podatkowego, pan Richter, z Wydziału Opieki Społecznej p. Wisławski, z Urzędu Stanu Cywilnego, p. I. Szwarcman, z Biura Ksiąg Stałej Ludności, p. Zmigrodzki, z Wydziału Zdrowotności Publicznej, pan Kempner, oraz Komisarz Kasy Chorych, p. Gallas.

Zebrani prowadzili dość ożywioną dyskusję na temat rozmaitych kombinacji, jakie z wyników spisu ludności można przeprowadzić, zależnie od wymagań poszczególnych wydziałów.

Między innymi poruszano również sprawę podziału miasta na 14 dzielnic statystycznych i inne.

W konkluzji posiedzenia uchwalono, aby poszczególne Wydziały do 1 lutego b. r. przesyłały do Wydziału Statystycznego wykaz potrzebnych im kombinacji.

Zaznaczyć warto, że kombinacje te będą miały szczególne znaczenie dla Wydziału Oświaty i Kultury.

— **Kawiarnia w parku Poniatowskiego.** Na ostatnim posiedzeniu Komisji Budowlanej Magistratu, postanowiono zbudować w Parku księcia Józefa Poniatowskiego, kawiarnię.

— **Podatek od bezpłatnych zabaw i widowisk.** Wobec tego, iż utarło się mniemanie, że zabawy i widowiska zarządzane bezpłatnie przez różne stowarzyszenia, kluby i instytucje nie podlegają podatkowi miejskiemu, zaznacza się, iż ze wszelkich widowisk, zabaw i balów o bezpłatnem wejściu podatek ryczałtowy wyznacza oddział podatkowy Magistratu od wysokości 25 tysięcy mk. z każdorazowym uwzględnieniem poszczególnych wypadków.

— **Podatek węglowy.** Władze komunalne otrzymały zezwolenie na opodatkowanie węgla. Ze względu na kryzys gospodarczy w przemyśle Rząd na razie postanowił węgla na rzecz skarbu nie opodatkować, zaś podatek węglowy nałożony przez władze komunalne nie może przekraczać 10 proc. ceny węgla loco (wagon kopalnia), oraz nie dotyczy węgla przeznaczonego dla zakładów i przedsiębiorstw państwowych.

— **O pożyczkę miejską.** Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu zawiadomiło Województwo Łódzkie pismem L. dz. S. M. 3521 z dn. 29. 11. 1921, że realizację 6% pożyczki m. Łodzi za rok 1920 w sumie mk. 20.000.000.— wstrzymuje, ponieważ realizacja tej pożyczki przymusowej przez ściąganiem daniny majątkowej jest dla interesów Skarbu Państwa niekorzystna.

W związku z powyższym Magistrat m. Łodzi wyjaśnia, że wszystkie osoby i firmy, pociągnięte do udziału w pożyczkach miejskich, zaciągniętych w latach 1914—1918/19, obowiązane są udziały swe zrealizować.—

— **Tani węgiel.** Począwszy od poniedziałku dn. 9-go b. m. cena sprzedaży węgla w Wydziale Zaprowianowania Miasta została obniżona do Mk. 1.600.— za centnar.

— **Sprawa umiastowienia tramwajów.** Dn. 31 grudnia r. ubiegłego o godz. 12 w nocy stawili się do biura zarządu Kolei Elektrycznej Łódzkiej z ramienia zarządu miejskiego pp.: prezydent Rzewski, przewodniczący Rady Miejskiej — Remiszewski, wice-przewodniczący — Rapalski, ławnicy Magistratu — Klimaszewski, Arndt, Badzian, radca prawny Zelażowski, nacz. Wydz. Budowlanego, inż. Szenfeld, inspektor przedsiębiorstw miejskich inż. Berliner, oraz rejent Chrzanowski.

Przedstawiciele miasta zażądali zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej oddania przedsiębiorstwa na rzecz gminy. Prezydent Rzewski oświadczył, że na zasadzie wymienionego w wezwaniu rejentalnym paragrafu 5 — A koncesji, który przewiduje, że miasto może wykupić tramwaje przed upływem terminu koncesji z warunkiem wypłacenia kwoty w wysokości zyska osiągniętego za ostatnie 5 lat, jako pełnomocnik miasta żąda do czasu ustalenia zyska oddania przedsiębiorstwa pod zarząd miasta.

Z ramienia dyrekcji K. E. Ł. obecni byli w biurze: dyrektor Werner, zarządca techniczny inż. Ring i pełnomocnik prawny mec. Stożkowski.

Mecenas Stożkowski w imieniu T-wa oświadczył, że żądanie zarządu miejskiego jest nielegalne na tej podstawie, iż miasto uchwałą Rady Miejskiej ograniczyło dywidendę akcjonariuszów, a przez to samo uchyliło możliwość wykupu przedsiębiorstwa, na zasadzie wymienionego paragra-

fa koncesji. Z tych względów dyrekcja odmawia żądania pełnomocnika miasta.

Rejent p. Chrzanowski zaprotokował oświadczenia przedstawicieli obu instytucji. Sprawa wykupu K. E. Ł. będzie wobec tego skierowana na drogę sądową.

Z życia miast polskich.

Podniesienie podatku.

Magistrat m. Warszawy zatwierdził opracowane przez specjalną komisję nowe podwyższone normy podatku ryczałtowego na rzecz miasta od mazyki, bilardów, innych gier i od stolików gry w karty w stowarzyszeniach, klubach, restauracjach, cukierniach i kawiarniach.

Zmniejszenie poborów.

Magistrat m. Warszawy postanowił potrącić w styczniu r. b. robotnikom miejskim 1.86 proc. od całkowitych poborów gradniowych r. z., zgodnie z orzeczeniem Komisji przy Głównym Urzędzie Statystycznym z dnia 5 stycznia r. b.

Podatek ładunkowy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych pismem z dn. 21 grudnia 1921 roku № S. M. 3226 zatwierdziło uchwałę Rady Miejskiej m. Warszawy z dnia 18 października 1921 r. ze zmianami par. 2 i 3 Statutu miejskiego podatku od ładunków, przywożonych do Warszawy i wywożonych kolejami żelaznymi.

Ludność Poznania.

Poznań liczy obecnie na 178,300 mieszkańców 167,419, t. j. 93,9% Polaków. Temi imponującymi liczbami zdobywa stolica Wielkopolski wśród wielkich miast polskich pierwsze miejsce, jako miasto najeżyściej polskie.

Tramwaje w Zagłębiu.

Na ostatnim posiedzeniu dąbrowskiej Rady miejskiej wyłonila się

sprawa budowy tramwajów w Zagłębiu. O koncesję ubiega się kilka prywatnych firm, magistraty jednak miast Zagłębia pragną same eksploatować tramwaje.

Zaniechanie podatku.

Magistrat m. Warszawy postanowił w r. ub. zaniechać poboru jednorazowego podatku sylwestrowskiego wobec zakazu sprzedaży i wyszynku trunków alkoholowych w noc Sylwestrowską, oraz wobec tego, że nasuwa się wątpliwość, czy zmniejszony skutkiem tego wpływ z podatku pokryłby koszta związane ze ściąganiem podatki

Kraków.

Po zlikwidowaniu miejskich kuchni wojennych, gmina m. Krakowa postanowiła prowadzić dalej w zarządzie własnym jeszcze dwie kuchnie, t. j. pierwszą kuchnię obywatelską, ul. Franciszkańska 4 i drugą kuchnię obywatelską, ul. Karmelicka 21. W tej ostatniej otrzymuje obiady setki młodzieży szkolnej, częścią bezpłatnie, częścią za bardzo niską cenę.

Podatek alkoholowy.

W wykonaniu statutu i przepisów wykonawczych do podatku miejskiego od wyrobów alkoholowych, Magistrat m. st. Warszawy zarządził, aby w przedsiębiorstwach z detaliczną sprzedażą cały zapas wyrobów alkoholowych był zadeklarowany i obanderolowany. Termin deklarowania przedłużony do dnia 15 p. m. O ile należność podatkowa nie przekracza 100,000.— mk. cała suma winna być niezwłocznie wpłacona do kasy miejskiej. O ile należność jest wyższa, kontrybuent wpłaca 100 tys. mk. i 20 proc. salda podatkowego, pozostała zaś suma rozkłada się na 5 rat miesięcznych, Ulgi te dotyczą wyłącznie posiadanych zapasów. Za wszelkie nowonabyte zapasy spirytualijów podatek musi być uiszczony całkowicie z góry,

Treść numeru 3-ego:

Samorząd Paryski i jego budżet.—
Ruch pocztowy w Łodzi w latach 1919 i 1920.—

Dział sprawozdawczy:

Protokół I posiedzenia Rady Miejskiej z dn. 11. 1. 1922.—

Obwieszczenia i okólniki:

Statut o poborze składki na budowę teatru miejskiego w Łodzi. Obwieszczenie o opłatach za prawo jazdy po mieście.— Podatek od psów.— Obwieszczenie o miejskich opłatach kancelaryjnych.—

Kronika miejska. — Z życia miast polskich.**O G Ł O S Z E N I E.**

Na podstawie art. 618 i 619 Kodeksu Handlowego zarządzam wybory na sędziów Sądu Handlowego m. Łodzi. Wybory odbędą się w dniu 21 stycznia 1922 roku o godz. 5 po południu w sali rozpraw Sądu Okręgowego ul. Pańska № 115, I p.

Lista wyborców jest do przejrzania w Magistracie m. Łodzi (plac Wolności № 14, I p., pokój № 20) i w następujących instytucjach:

1. Stowarzyszenie Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi, ul. Piotrkowska № 115;
2. Krajowy Związek Przemysłu Włókienniczego w Łodzi, ul. Dzielna № 16,
3. Związek Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem, ul. Piotrkowska № 96,
4. Komitet Giełdowy i Urząd Starszych Zgromadzenia Kupców m. Łodzi, ul. Piotrkowska № 96.

Łódź, dnia 10 stycznia 1922 roku.

(--) dr. R. Stupnicki
Wiceprezydent m. Łodzi.

Licytacje przymusowe.

Dnia 18 stycznia 1922 r. od godz. 9-ej rano odbędą się licytacje przy ul.:

Zagajnikowa 21, kasa ogniotrwała, Wolborska 33, stoły, Andrzeja 43, lustro, Głucha 4, zegar. Sierałowskiego (Zubardz) 4, komoda i stół, Jesionowa 11, zegar, Gdańska 23, kredens, Konstantynowska 46, zegar, Pańska 12, otomana, Szkolna 33, zegar, Szkolna 22, pianino, Szkolna 25, kapa, Szkolna 27, krzeselka, Szkolna 28, obrus, Zawadzka 35, kredens, Gnieźnieńska 9, kapa, Gnieźnieńska 16, kapa, Włodzimierska 43, maszyna do szycia.

Dnia 19 stycznia 1922 r. od godz. 9-ej rano odbędą się licytacje przy ul.:

Benedykta 2, kanapa, biurko, Radwańska 53, stół, 6 sierpnia 10, szafa, Pańska 55, kasa ogniotrwała, Senatorska 4, kredens, Wólczańska 206, biurko, Skwerowa 9-11, stoły, Wólczańska 120, biurko.

Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi, ul. Zawadzka № 7.